

NIPA PENTAIKLEKET

Watson Goodman
urpisatti

Pinsaleket —
Mani ki saleket suli

NIPA PENTAIKLEKET

“Nipa Pentaikleket”* we tana tana Pap Karta narmaiklekalet, e ikar kan ki sunmaikleke na*nait amiles ye. An epinasele, we Pap Karta narmaiklekalet pur nue parsoketi we akka Pap Tummat Karta ye.

Pap Tummat Kaya purpa nip tani ye, tule kwake ulup ki purpa nuet ikar innikkikwat pina soikti malat nue kwake pentaikleket ye. Tule warkwen iskuet ka pukkip pinsa tipe, iskuet pali met tipe, Tule Tummat Pirikinet Jesucristo se kole soik tipe, an kwake ki meik ta ye, teekine pela e kwake ki Tule Tummat Pirikinet Jesucristo, kwake nutakket maik takke, pensur tipe, Tule Tummat Pirikinet na tukkin e se na oyoko ye, teekine tule penku sulit kwake se, e welikwar ittoketi teekine pokitik tule saeti ukko ye. 1937 ki we ikar an ami noni ye, te akkar Tule Tummat epo an nue ailesatti ikar an par piske ti sur ye. A Tule ka na pe uik mar ye an pe ki wile mar ye, pe kwake ulup ki pentakke kar ye teekine pe Tule Tummat Pirikinet ka pe emmis pin sa ye, ar yo na pe teki kue kutir ye.

—Watson Goodman (1920-2002)

Romanos 5:8

Ar an mar kwake ampa iskuti unni Pap Tummat E sapkueti an mar se nue oyo ye, Cristo an mar ka purkwis kusat kin ye.

Emi anker iploket naset ipa ituale, Jesús na nue wis ye we nap nekki karmaikti kuet teekine E Pap se Na naet E wachi ti mos ye. Emite we nap nekki E kat ka na imasat Na nue sapkus ye, Na nue a mar sapkus ipa kan perkuet se ye. — San Juan 13:1

Purpar Oyolesatti 1:5

Teekine Jesucristo kin mo ye, nuet Na ikar parsoiksat ye, Tule e mar purkwis malat itu neik urpa mai kannar turkus kusat ye

teekine errey nap nekki mamait pirki pur tumba kuet Tule ye.

Ar Pap Tummat neik tirpir nait nue sap sokku, E Machi warkwenna kueti uiksa ye, ati toa tule ulup ki keke penkueti E ki nikkus tipe, keik yokkule ye, ar purpa keik perkueti nikkuleko ye. — San Juan 3:16

1 Juan 4:8, 9

Toa tule sapkuet nik sulile, a tule Pap Tummat akku taiksa ye, ar Pap Tummat sapet kuette ye. Pap Tummat ti E sapkuet an mar se oyos ye, E Machi warkwenna kueti nap neik nait se parmiar kus ye ati an mar a Tule ki purpa nikka kue kar ye.

1 Timoteo 3:16

Teki sokku an soik mar sun ye ipi yop tunku tukkuar an mar Pap Tummat ikar ti ma tipe ye we karta ki soikles ye: Pap Tummat na tule san kii oyos ye; Pap Tummat Kwake Purpa Nuet Tule nappirrakwat ye, parsoiksa ye, Teekine anker mar taiksa kus ye. Pela yar pait pait ki E ki sunmaikles ye, Pela neik tirpir nait ulup ki penkus sur mar ye. Teekine nip neik se apin kales kus ye.

San Mateo 1:22, 23

We emi pelakwape teki ikar kus kua, ati Pap Tummat E kaya purpa parsoik malat ki teki sun-

maiksatti per nappirra kue kar ye soikte ye: Pe taik ye, yakwa teki kurkin nikka kuo ye, teekine Machi e ka uikleko ye, teekine Emanuel ye nuik sa malo ye, a soikle, Pap Tummat an mar pa kuti ye.

San Juan 1:1 teekine 14

Kepe neka saikla unni we Kaya Purpa ku ye; teekine A Kaya Purpa Pap Tummat ye. . . . Kaya Purpa san nikka tule mar aparki ise kuti kus ye. An mar E kantik kaeti taiksa mar ye, kanitk kaeti unnila Pap Tummat Machi war-kwenna kat pi ye, ikar nappirrakwat teekine an mar sapet nue nik ye.

JESUS PAP TUMMAT MACHI

3

1 Juan 4:15

Toa tule Jesús Pap Tummat Machi maik taik tipe, a tule Pap Tummat ki ma ye, teekine Pap Tummat a tule ki ma ye.

Colosenses 2:9

Ar pela Pap Tummat nipalit e purpa mar Cristo nap nekki sanar kusat ki ma ye.

San Lucas 1:35

Teekine anker apin soikte ye: Pap Tummat Kwake Purpa Nueti pe ki aikte nonikko ye, teekine pur Pirriki Maitti E kankueti pe etarpetio ye. Teki sokku pe ki ipi nueti aikteoeti nuik sal-leko ye, Pap Tummat Machi ye.

San Mateo 17:5

Te un Pedro ampa teki sunmak kwis kua, taiklear ye, mokir mee e mar pirki naku noni ye; teekine mokir impapa kep kaya purpa kol-lar ye, soikte ye: We An Machi Sapeti ku ye, per welikwar An imaik ye; A pe itto mar ye.

San Juan 10:36, 37

Teekine Pap Tummat patsik An imas teekine neik tirpir nait se An parmiar kus ye, ¿An Pap Tummat Machi ye An soiksat kine, ipi ka An pe oulus mar sun ye? An Pap arpaet An imaik sulile, tekirti mer ulup ki keke penkuet pe An ki nikku mar ye.

4 JESUS AN MAR KA SOKE, TOA E KUE

San Juan 11:25

Teeki Jesús E ka soikte ye: An Purpa Kannar Turkuet ye teekine An Purpa Nuet ye. Toa tule ulup ki keke penkuet An ki nik tipe ye, ar purko kua, a tule kannar turkoe ye.

San Juan 13:13

Oturtakket Saikla ye teekine Tule Tummat Pirrikinet ye pe An nuik sati mar ye, teekine napir pe soik mar ye, ar A kuette ye.

San Juan 8:58

Jesús e mar ka soikte ye: Nappirra An pe mar ka soik ye, Abraham yo noni kua, An patto kuti ye.

San Juan 10:7

Teeki Jesús a mar ka soikte par ye: Nappirra ye An pe ka soik mar ye: An Sipat Wawat Yawakak ye.

San Juan 9:5

Nap neik tirpir nait ki An ku-tiile, Ani An nap neik tirpir nait Kwai-lu Meekwat ka ku ye.

San Juan 6:35

Teekine Jesús e mar ka soikte ye: Ani An matu purpa ukket ye. Tule warkwen An se takele par ukku meso sur ye, teekine tule warkwen ulup ki An penku sur tipe ye keke par tirre ukku mes ye.

IMMAR KWEN TAIKLETI SULIT JESUS IMASAT 5

San Mateo 20:34

Teki Jesús, a mar nue wile taiksa kua, a mar ipya epus ye, teekine apka a mar ipya yoik attakkar ye; teekine E pa nat mar sun ye.

San Mateo 14:19-21

Teekine tule pukkitar kakan arra arrat pirki oampik kuet imas ye. Teekine matu walattaleti teekine ua ukka pokwat sus kua, nip attaikte ye, E Pap Tummat se E ki pinsas kua, matu piske piske imas ye, kep E sappin kan ka matu uikte sun ye, teekine E sappin kan tule pukkitar ka mimis ye. Teekine perkwappa kucha

mar kua, pela nue immeles mar ye; teekine e kwap kus malat karpa kwa-ampe kakka po wes mar ye. Teki per kucha malat mili attar macher kan pi ku ye, ome kan teekine nuskana ti oparile sur ye.

San Lucas 5:5, 6

Teeki Simón apin imas soikte ye: Oturtakket Saikla ye, arpa nai an oipos mar ye tekitte ukka kwensaar an kwen kas sur mar ye; ar Pe soket pali an sakki opatto ye. Teekine teki imaiksa mar ye, kep ua pukkitar kas mar kua, e mar sakki achirmaikpi ye.

6 JESUCRISTO IMMAR OPINYET, TULE TUMMAT

Romanos 14:9

Ar Cristo purkwis ye, teekine kannar turkus ye, ati poikper tule purkwis malat teekine tule tula kuti malat ka Tule Tummat Pirrikinet ka kue kar ye.

San Juan 1:3

Pela immar A soket kinpi ampik ku noni ye; immar ampik ku nonikkitti A suli kwen ampik kut sur ye.

Colosenses 1:16

A Tule kine, Pap Tummat pela immar nip nek kineti teekine nap nek kineti imaiksa ye, immar maik taik malat teekine immar akku taikti malat ye. Errey kan ki puik malat teekine

tule tummat pirrikin malat, teekine tumma kan kantik neik se mamait teekine purpalet kantik malat se pakkar ye, pela a Tule ki teekine a Tule ka opinniles ye.

1 Corintios 1:9

Pap Tummat E soiksatti imakket ta ye teekine a Tule E Machi Jesucristo an mar Tule Tummat Pirrikinet E po nue ailekeka pe se kocha mar ye.

Hebreos 1:2

Pap Tummat . . . Ar emi ipakan nappi nait kin ti E Machi ki an mar ka sunmaiksa ye. Pap Tummat E Machi ki nap neik nanait nasis ye, teekine E Machi ka pela immar opes ye soiksa ye.

Romanos 14:10

Ar pe, ¿ipi ka pe kwenat wilup pe taik ye? ¿Teekine pe ipi ka kwenat istar pe taik ye? Ar an mar pela Cristo asapin kwisku malo ye ati a Tule an mar ikar napiroke kar ye.

San Juan 5:22

Ar Pap Tummat tule mar ikar napiroket ka ku sur ye, ar pela ikar napiroket ikar ti Machi ka urmaiksa ye.

Romanos 2:16

Ar Pap Tummat pela tule mar kwake ki immar otukku nanait paramiet ipa kine ikar mar napiroko ye Jesucristo kin ye, ar teki

an Pap Tummat kaya purpa nuet kwake ulup ki pentaikleket ki an sunmakket ikar ye.

2 Timoteo 4:1

Pap Tummat asapin teekine Tule Tummat Pirrikinet Jesucristo errey yop tanikko kua tule mar tula kuti malat teekine purkwis malat e wilup takke kar ye, an pe ka arpaet tummat uik ye.

San Mateo 25:32

Teekine A Tule asapin pela yar pait pait mar ampikkuo ye, teekine a tule patsik patsik oampikkuo ye, ar sipat wawa etarpet e sipat wawa sipat apsar sulit e po patsik oampikue yop ye.

San Juan 14:6

Jesús apin soiksa ye: An ikar ye, teekine An nappirrakwat ye teekine An purpa nuet ye. Unnila An kinpi Pap Tummat se oarmaik ye.

Kus Malatti 4:12

Teki sokku kwake purpa pentaikleket ikar tule pait ki sur ye; ar nip neik urpa tule nuik pait tule mar ka uikles sur ye, ar A nuk kinpi an mar kwake iskutiit pentaikleket ma ye.

San Juan 8:24

Teki sokku a ular An pe ka soik mar ye pe kwake ulup ki iskuet ki pe purkwe malo ye; ar

pe ulup ki keke penkueti nik sulile An a Tule ye pe wichulile pe mar kwake ulup ki iskuet ki purkwe malo ye.

San Juan 10:9

An Yawakak ye; An ki tule warkwen tokele, a tule ulup ki kwake iskutiit pentaikleko ye; teekine toko ye, not palo ye, teekine mas kunnet amio ye.

Hebreos 7:25

Ar a ular, sunna tule mar Pap Tummat se E nuk ki tani malale kwake ulup ki pentaik ye. Ar Jesús Tula teki na sate ku sokku. a mar ka Pap Tummat se kwake pentakket ekis si ye.

Tito 2:14

E na purkwet ka an mar ka uiksat ye an mar kwake ulup ki pela isku malat pentakke kar ye, ati an mar perkwaple E kat ka kue kar ye, immar neukan sae kar ye.

Colosenses 1:12-14

Teekine Pap Tummat ki yer ittoe kar ye ar a Tule ikar pe mar ka ekas ye ati Pap Tummat E kat ka kuti malat ka kwal-lu meekwat ki immar ukko soiksatti apin kao ye. Pap Tummat neik sichit ki kuti an mar pentaiksa ye, teekine E Machi na sapet ki Pap Tummat nip neik tirpir kanikkitt se an otos mar sun ye,

Ar E purkwet ki an mar kwake ulup ki pentaiksa ye, an mar iskuet elis ye.

Purpar Oyolesatti 5:9

A mar namakket pini namaikte mar ye: Pe unni Na ittoet pali karta Pe sus ye teekine a wilup nanait Pe iitiris ekas ye; Ar Pe purkwis kus ye teekine Pe purkwet ki tule mar Pap Tummat ka Pe paiksa ye, Pela tana tana tula puik malat kwapin akkar akkar sunmaik malat, tula pait pait teekine yar pait pait nanait ye.

San Lucas 19:10

Ar Tule Machi tule mar amieka teekine yokkus malat kwake ulup ki pentakkeka noni ye.

ISKUET ULAR CRISTO APE, NAIKPIT KI IKAR NAPOKE

Ar Pap Tummat E sapkuet tummat ki, E Machi purkwet ki an mar pentaiksa ye, an mar iskuet elis ye. — Efesios 1:7

Ar an mar neik meekwat ki kutiile, iki Pap Tummat neik meekwat ki kuti ye, teeki an mar na muchup muchup kwatile na ye, teekine Jesús, Pap Tummat Machi, E ape ki pela an mar kwake iskuet an mar eli mar sun ye. — 1 Juan 1:7

1 Pedro 1:18, 19

Ar pe san purpa immar ka kwen kuet sulit pe tat kan ki tanikki ki Pap Tummat pe pen-

taiksa ye; teekine pe nue wis mar ye we ulup ki pentaikleket immar ye perku malat ki keik pennuikle ye, iki oro tipe ar iki mani tipe ye, Unnila Cristo ape nuet kin ye, sipat wawa mimmi immar sokkwen kwen nai suli teekine kuttu kwen nik suli yop ye na sapsur uiksa kus ye.

Romanos 5:9

Teki sokku an mar Cristo ape ki Pap Tummat an mar apin kas sokku, an mar pur pule Pap Tummat oturtakket ikar ki an mar opankus sun ye, Jesucristo purkwisat kin ye.

CRISTO PENSULIT KI KWAKE NUTAIKLEKE 11

Efesios 2:8, 9

Ar Pap Tummat sapkuet ki pe mar pentaikles ye, Pap Tummat kwake ulup ki pensulit kin ye. We pe mar sunnat immar imasat sur ye, ar Pap Tummat pe mar ka uiksa ye. Ar kwake ulup ki pentaikleketi tule warkwen immar imakket kin sur ye, teki sokku keik tule warkwen na san otummo ye.

Romanos 5:1

Teki sokku, kwake ulup ki pensulit pa Pap Tummat tule mar apin kasale, an mar Tule Tummat Pirrikinet Jesucristo kine kwake pokitikkit E po nik ye.

San Juan 20:31

Ar we mar ti narmaikle kar kua, ati pe mar ulup ki keke penkueti nikkue kalan ye, we Jesús, Cristo ye, Pap Tummat Machi ye, teekine ati pe mar ulup ki keke penku nait pali, E nukki purpa nuet nikkue kalan ye.

San Juan 6:28, 29

Teekine e mar E se ekicha ye: ¿Iki an sa malo ye Pap Tummat arpaet imakker ye? Jesús a mar apin soikte ye: We Pap Tummat arpaet ye, Pap Tummat na Tule parmiar kusatti pe ulup ki keke penkuet E ki pe nikkar ye.

12 PAP TUMMAT TOIK NUET TAET KEIK SOIKLEKETI

2 Corintios 1:3

Pap Tummat, an mar Tule Tummat Pirrikinet Jesucristo E Pap an otummo mar ye, ar A wilesakwa an mar takket Pap ye teekine pela kwake armakket Pap Tummat ye.

Hebreos 4:16

Teki sokku, top suli kannat pa Pap Tummat an mar sapet olo kana se taik mar sun ye, ati Pap Tummat napir an mar ki pinsao ye teekine nue wile an mar takket ki immar nue apear sokele an mar pentakke kar ye.

1 Pedro 1:3

Pap Tummat teekine an mar Tule Tummat Pirrikinet Jesu-

cristo Papa an otummo mar ye, ar Tule an mar nue wilesakwa takket an mar ka purpa pine uiksat ye, Jesucristo purkwis malat aparki turkus kusat kin ye. We an mar ka purpa pina socket uik ye.

Tito 3:5

An mar kwake ulup ki pentaiksa ye, an mar napir immar nuet imaiksat ular sur ye ar an mar nue wile taiksat ular ye. An mar pentaiksa ye ulup ki an mar enuiksa ye, an mar kannar kwalule noni ye soikle ye, Pap Tummat Kwake Purpa Nuet an mar ka purpa pini uiksat kin ye.

PAP TUMMAT E SE TAIK YE AN MAR KA SOKE 13

Pela pe mar pe arpaet putar ittoti malat teekine pe immar penkuti malat An se taik mar ye, teekine opunoketi An pe ka uik malo ye. — San Mateo 11:28

Purpar Oyolesatti 22:17

Kwake Purpa Nueti teekine Sipat Mimmi ome soik ye: Taik ye. Teekine tule we nue ittoketi soik mo ye: Taik ye. Teekine tule na tirre ukku itto kopieti, ti purpa nikkatti kop ta ye, pe ki mani kwen kaleko sur ye.

San Juan 7:37

Ipa pur tumma nappi nait ipa ki Jesús kwiskus ye, pinna sur soikte ye: Tule warkwen tirre ukku mestiile, An se kop ta ye.

Teekine mas kunnet wachi mos kua, e mai parmis ye pela tule mar nik kol-les malat ka soke kar ye: Taik mar sun ye, ar pela immar per kuakwar patto ampikkus ye. — San Lucas 14:17

2 Timoteo 1:9

Pap Tummat kwake ulup ki an mar pentaiksa ye teekine nue san purpa per swilitik E ka nanaeka an mar se kocha ye, an mar immar nuet imaiksat kin sur ye, ar E ikar na mesisa par ye, teekine sapkuet an mar ka nikkar par ye, Cristo Jesús ki akkanikkitt par ye. Pap Tummat yo nap neik ku takoe an mar sapkus ye.

14 TULE MAR PELA PAP MIMMI SULI

Wis mar ye toa Pap Tummat mimmikan teekine toa nia mimmikan ye, ar toa tule immar nuet imaik sulile, teekine e kwenat sap sulile, Pap Tummat kat sur ye. — 1 Juan 3:10

Romanos 8:14-15

Ar pela Pap Tummat Kwake Purpa Nuet soket pa ip sati malatti, a mar ti Pap Tummat mimmikan ye. Ar pe mar Pap Tummat Kwake Purpa Nuet apin kasatti, we purpa maileket sur ye, kannar topet ukket sur par ye, ar Pap Tummat Kwake Purpa Nuet Pap mimmikan ka an sa mar ye. Ar a Purpa Nuet ki an kor mar ye, ¡An Pap ye!

Filipenses 2:15

Ati tule warkwensar pe mar ki iskueti teekine immar sokkwensar kwen nai suli pe takke kalan ye, ar unnila Pap Tummat mimmikan kuttu kwen nai suli kue kalan ye, tule mar kalakwen suli isku puik malat aparkin ye. Ar nap neik tirpir nait neik sichit ki niiskwa yopi pe mar e mar aparki niiskwa kae yop ye.

San Juan 1:12

Teki inikwele kwen kwen apin kas malat teekine E nuik ulup ki penkut sur malat; a mar kar ti Pap Tummat nuskana ka kuet ikar nappirrakwat e ka uiksa ye.

IP KANTIK KOPLE MALAT KI PAP IKI SOKE 15

Gálatas 5:19-21

Ar tule mar immar pina soket maik taikle ye: ikar suli macheret tikkarpa teekine ome tikkarpa yoleket, yo apirkin nikku neik sichit ki yoleket, sunna sur nue iskuti na san sapsur saet, Akkwa teekine suar sopar malat e Pap Tummat ka saet teekine e ikar taet ki na e mar yartakket. E mar sae takket ye, urwet pa na apin apin sa malat teekine e mar ki nopet. Itto sur urwet, e pi na wiskutiit, e mar pa keik ip saet teekine na e ikar pi wiskutiit. Sae e mar ip nikkat takket, na iplo malat, mummut teekine iitchet

korti neik oimaikti malat, teekine pela immar teki ku malat imaik malat ye. An pe mar owiso ye, iki ituar patto an pe mar owisos ye, we tule mar teki kuti malatti Pap Tummat nip neik tirpir kanikkit neik ipkuo sur ye.

San Lucas 1:15

Ar Tule Tummat Pirrikinet asapin pe machi tummat ka kuo ye. Pino ki malat teekine inna kaipit ki malat kopo sur ye, teekine Pap Tummat Kwake Purpa Nuet pi ena kutio ye, ampa mu nekki maile ampa kutio ye.

16 NUE SOKEN INIKWELE AMPA KAL-LAKKUE

Hebreos 3:13

Ar teki sur ye, ar akka na pe muchup muchup ipa irpa okanno mar ye, ipa pe mar ka nait kin ye; ati pe mar tule warkwensaar kwake iskuet ki mer yartaikleke kar ye, teekine mer pe kwake tuttu suli Pap Tummat ki kwiskue kar ye.

1 Timoteo 1:12, 13

An mar Tule Tummat Pirrikinet Jesucristo ki yer an itto ye, A Tule we ikar ki kankuet an ka uiksa ye, ar kal-lakkuti suli an taiksa ye teekine E arpaet ki an nuik imas ye. Ar we pela an imas

ye ituar an E ki appor sunmaikti kusan inikwele teekine Pap pa nana malat palekitsa teekine sapsur an imas par ye. Ar Pap Tumat nue wilesakwa an taiksa ye, ar ampa yo kwake ulup pensulit nikka kuti ye teekine immar imaiktiitti an wichur ye.

San Mateo 22:37, 38

Jesús e ka soikte ye: Pela pe kwake ki Tule Tummat Pirrikinet pe Pap Tummati pe mar sap ku malo ye, teekine pela pe san purpa kin ye, teekine pela pe pinsaet kin par ye. We itueti, teekine we ikar kan mekisat e mar pa pur pirrikinet ye.

Efesios 5:6

Mer tule mar pe mar yartaik malo ye kalakwen sur sunmakket kin ye, ar a immar iskana ular Pap Tummat pa ip sa sur malat ki tummat oturtaikleket tani ye.

1 Corintios 6:9, 10

¿Pe wichur mar soke ye we tule kwake nuet kuti sur malatti keke Pap Tummat nip neik tirpir nait se keik toik ye? Mer yartaikle mar ye, yo apirkin nikku neik sichit ki yoleti malat, teekine akkwa e Pap Tummat ka imaikti malat, teekine ikar suli macheret tikkarpa yoleti malat, ome kan ki ta malat, teekine macher

kan na sapsur macher kan pa akumaikti malat ye, teekine atursa malat, teekine tule pait immar e kat ka sapi ta malat, teekine tule mummut, teekine e mar nik sapsur sunmaik malat, teekine e mar annik sapsur attur sa malat Pap Tummat nip neik tirpir nait keik e kat ku ye.

Santiago 1:22

Unnila kaya purpa soket parpi pe ta mar ye, mer unnila ittoti ta ye, ar teki pe taele na pe tukkin yartaikti mar ye.

Gálatas 6:3

Ar tule warkwen san tummarpa na pitiile, ar tummat sur ye, a tule na tukkin yartaikti ye.

Romanos 5:12

Teki sokku, ar iki tule war-kwen ki iskuet nap neik se toik noni kus ye, teekine purkwet ikar iskuet ki noni mo ye, a ki purkwet ikar pela tule mar ki nashu noni mo sun ye, ar tule mar pela kwake iskus malatte ye.

Purpar Oyolesatti 21:8

Ar tule kannarkwa ta sur malat, kwake ulup ki penkuti malat, sae e mar taik malat, e mar iplo malat, ome kipi macher kan kipi attaikti malat, immar imakket ki e mar yartaik malat, immar sopar malat e pap ka imaikti malat teekine pela kakkan sa malat ye, a mar so akkwa arrat

pa kwapunye siit e kar nuik salles ye, a purkwet irpo kuet ye.

Romanos 8:6

Ar san kinpi pinsaele purkwet se seletu ye; ar purpalet kinpi pinsati tipe ye tula kuet teekine kwake pokitikkitt se seletu ye.

San Lucas 15:32

Ar an mar nue ipa onoet ma ye teekine welikwar ittoet ye, ar we pe urpa purkwisan ye kannar turkus ye; yokkusan ye emiti amiles ye.

We immar iskana pina soker ki iskuet kwalule noni ta ye; teekine iskuet nue merkusar kep purkwet ikar kwalule noni ta par ye.

— Santiago 1:15

San Lucas 7:14, 15a

Teekine Jesús walikka noni kua, purkwar mait ulu epus ye; teekine kep purkwis se mamait parkas ye. Teekine Jesús soikte ye: Tule sappinkwa, An pe ka soik ye: ;Kwisku ye! Teekine tule purkwisatti yoik sikar ye teekine yoik sunmakkar ye...

San Juan 10:17, 18

An san purpa Anna uik ye ati kannar Anna purpa sue kar ye, a ular An Pap An sap ye. Tule kwen An annik san purpa su sur ye, Anna san purpa An soket pa An uik ye. An soket pa An uket nik ye, teekine An soket pa a kannar su par ye. Teki ikar soi-

kleketi An Pap soket pa An apin ka ye.

San Juan 11:43, 44

Teekine teki sunmaiksa kua, pinna suli Jesús kotte ye: Lázaro, nota ye. Teekine tule purkwis kusat noar ye, tikleket mor ki e arkan mar teekine naik mali per kukumakkar ye, teekine e wakar per mor ki anwar ye. Jesús e mar ka soik ye: Esik ye teekine parmit ye.

Purpar Oyolesatti 1:18

An tula kutiit ye; An purkwis kus ye, ar emiti An tula teki na sate ku ye. Purkwet yapi mar An kani ye teekine purkwet neik mar yapi An kani par ye.

Oturtakket Saikla ye. ¿we pitti Moisés ikar kan mekijat pur pirriki ikar kan ki ma ye? Jesús e ka soikte ye: Pela pe kwake ki Tule Tummat Pirrikinet pe Pap Tummati pe mar sap ku malo ye, teekine pela pe san purpa kin ye, teekine pela pe pinsaet kin par ye. We itueti, teekine we ikar kan mekijat e mar pa pur pirrikinet ye. Ar a yar palitti we ki ye: Pe na san sapkuet yopi, pe e mar sap ku malo ye. We ikar kan mekijat soikpo ki pela Moisés ikar nikka ikar mekijat teekine Pap Tummat kaya purpa parsoiklesat attinar ye. — San Mateo 22:36-40

San Marcos 10:17-21

Ar Jesús ikarpa na sokkar kua, tule warkwen E se aparmaik noni ye, teekine yokkor ki yoik sintikar sikis ye, teekine E se ekichar ye: Oturtakket Saikla Nuet ye, ¿iki an immaker kep purpa keik perkuet an amisar sun ye? Teeki Jesús e ka soikte ye: ¿Ipi ka Tule Nuet ye pe An se kor ye? Tule nuet sur ye, unnila Pap Tummat pi nuet ma ye. Moisés ikar kan soik ampe mekis malat pe wis ye: Mer na iplo malo ye. Mer sui tikkarpa ome tikkarpa yole malo ye. Mer attursao ye. Mer kakkan sa ye. Pe pap nuka te-

ekine nan nuik otummoko ye.
Teekine tule apin soikte ye:
Oturtaiket Saikla ye, machikwa
akkar we ikar kan mamait soket
pa an tani ku ye. Jesús ipi yop
sapkuet ki attaikte ye, e ka soikte
ye: Ampa immar pe sokkwen ki

KEKE PAP KI PE TUKKUE

1 Corintios 3:20

Teekine soik par ye: Tule
Tummat Pirrikineti nue wis ye
tule immar nue wisi soikti malat
we pinsaleket ye.

1 Corintios 4:5

Teki sokku, ipakan itu mer
immar wilup pe taik mar ye;
Tule Tummat Pirrikinet tanikkoet
aptaik ye teekine a Tule immar
neik sichit ki tukku pukkwat neik

pe ani kal-lakkus ye: Pe na ye
teekine pe immar pela uik na ye,
teekine wilekana ka pe mimi ye;
kep nip neik se pe immar nuet
nikkuo ye, teekine pe taik ye,
peetse naikpi ittaket ikar pe su ye,
An pa pe naku sun ye.

21

meekwat se onoko ye teekine
kwake ulup ki otimaikti malat
per oyoko ye. Teeki Pap Tummat
kwenna kwenna e arpas malat
ki maik takko ye.

San Lucas 8:17

Ar immar arpak imaikleketi
ampa par amileko sur te ye soikle
sur ye; teekine immar keik otuk-
kule ye ampa per par amileket
se ye.

22 PAP WICHUR MALAT KA OTURTAIKLEKET TEKI SATE KUAT

Purpar Oyolesatti 20:15

A so yakki karta purpa nikkat ki e nuka na sur malatti mel-let malo ye.

Tule Machi E anker mar parmi tako ye, teekine E nek kankuet kanikkat ki a mar immar ichoti malat kao ye, teekine pela kwake ki iskuti malat ye. Teekine so kwapunye siit yatse mito ye; a ki tule mar okormakko ye, teekine e nukar ise kunnar ku malo ye. — San Mateo 13:41, 42

Teki sokku pe arkan tipe, pe naik pe kwake icho tipe, a mar pe sik ye teekine pikkin pe met ye; sakkwa naiklikka pi nikka

purpa nuet amiet pur nappirra ye, sakkwa poikper teekine naik poikper nikka wileket neik se nater, so par kwen kinno sulit nekki wilesiir pur peetse sur sin ye. — San Mateo 18:8

Ar nip neka teekine nap neik emi ki naitti so ka sapole na ye, Pap Tummat sunnat soiksat par ye. We so ipa wilup taiklekoet ki kao ye, pela iskus malat osulokeko ye. — 2 Pedro 3:7

Kep a sorpa we tule mala oturtaikleket keik perkuet neik se na maloe ye, ar tule kwake nuekan ti purpa keik perkuet se na malo ye. — San Mateo 25:46

2 Pedro 2:9

Teki sokku Pap Tummat tule kwake nuekan wilup taikle malat ki iki pentakket wis ye, teekine tule iskuti malat oturtaikleket ikar ki kani ye ipa wilup taiklekoet se ye.

1 Juan 4:17

We ki an mar sapkuet nueti oarmaik mar ye, ati yooetse ipa wilup taiklekoet ipa se kantik topsur ittoet pa kwiskue kar ye; ar an mar we nap neik nait pakkat ye, Cristo iki kuti ki mo ye.

Kus Malatti 17:31

Ar Pap Tummat neik tirpir nait wilup takket ipa nasis ye, a ipa ki Pap Tummat Tule war-

kwen na itu nuik imasat nukki ikar nappirrakwat napiroko ye; ar a Tule purkwis neik urpa mai kannar turkus kusat ki Pap Tummat tule mar se pela oyos kus ye.

Hebreos 9:27

Te yopi pela tule mar irkwenna purkwe malo ye, teekine a sorpa Pap Tummat tule mar ka wilup taikleket ipa tani ye.

2 Corintios 5:10

Ar an mar pela Cristo ikar napiroket kan asapin taikle tap malo ye, ati kwenna kwenna na immar apin katap malo ye, immar nuet kin tipe, ar ichakkwa imasat kin tipe ye, an mar we san ki immar imasat kin ye.

24 JESUCRISTO NAPIR E SAPKUET TAETI

Romanos 9:16

Teki sokku, tule mar pinsaet teekine tule mar arpaet kin sur ye, ar Pap Tummat wilesakwa an mar takket kin ye.

Tule na san tukkin otummo-eti Pap Tummat e ki kwisku ye, Ar tule kwake pippi saeti Pap Tummat E napir taet ki pentaik ye. (Teki Pap Tummat Karta soiksa ye.) — 1 Pedro 5:5

Romanos 5:15

Ar Adán iskuet e pokwa Pap Tummat pinsa immar an mar ka ukket keik pe yartaik ye. Ar Adán iskuet ular tule mar pukki-tar purkwis ye; ar Pap Tummat Tule warkwen Jesucristo ki an

mar kwake ulup ki pentakket pinsa uiksatti pur tumma ye te-ekine perkwappa tule mar ka ipnuet ka ku ye.

2 Corintios 9:15

¡Pap Tummat ki yer ittole ye, ar immar nuet keik kwapin ki parsoikleket an mar ka uiksa mar ye!

2 Corintios 8:9

Ar patto pe mar wis ye Tule Tummat Pirrikinet Jesucristo napir tule mar ki pinsaet ye. Ar Jesucristo unnitti pa immar nikka kuen inikwele, an mar ular Tule wilesakwa kuar ye, ati pe mar E wilesa kusat kine immar nue nikka kue kar ye.

Teki sokku eppenē tule mar neik wichur puk kwa kus malat ki Pap Tummat pasur taiksa ye, emiti pelakwape tule mar ka nue soik sun ye, ulup ki e taeti okwaik mar sun ye. — Kus Malatti 17:30

Teki sokku pe taeti okwaik ye teekine Pap Tummat se aikpir ye, ati pe isku nait elileke kar ye. Teeki Tule Tummat Pirrikinet sunna pe ka kwake pokitikkitt ukko ye. — Kus Malatti 3:19

2 Corintios 7:10

Ar pukkip pinsæt apin kanna taele, Pap Tummat napir itto sa ye, ar pe taet okwaik sokku, pe ka kwake ulup ki pentaikleket uik ye, teekine e ki pukkip pinsæt

leket sur ye. Ar nap neik pukkip pinsæt we purkwet ikar se ye.

San Mateo 3:2

Teekine soikte ye: Kwake ki iskusat ka wile itto mar ye, ar neik tirpir nait ikar kan kanikkitt nip nek kinet pe mos ye.

San Lucas 15:7

Ipi yopi nip nekki werkuleko tipe ye, tule warkwen e taeti kwaik nonikkir ye, ar tule mar tulapakke kakka ampe kakka pakkepak nuekan e taeti kwaik sur malat par ye.

An pe mar ka soik ye sur ye; pe mar pe taeti kwaik sur malar, a mar yopi pe mar wile mar moko ye. — San Lucas 13:3

San Mateo 6:14

Ar pe mar tule iskuti malat ka ikar pe napoket imakkele, pe Pap Tummat nipalit pe ka kwake iskutiit nutaik moko ye.

Purpar Oyolesatti 3:20

Nue pe itto ye, yawakak napa An kor kwis ye; tule warkwen An kaya purpa itto tipe ye teekine yawakak An ka eka tipe ye, An e neikse An toko ye, teekine An e pa mas kunno ye, kep An pa mas kun moko ye.

Kus Malatti 5:31

Pap Tummat E arkan napirit sik otummos na okwichis ye, teekine Tule Mar Itueti Tummati

ka teekine Kwake Purpa Pentakket Tule ka imaiksa ye, ati Israel tule mar ka ikar ukke kar ye e taet okwake kar ye teekine e iskuet elileke kar ye.

San Markos 2:5

Ar Jesús tule mar ulup ki immar pensur taikte kua, ponikwalet ka soikte ye: Sus ye, pe kwake isku nait nukut sun ye.

San Lucas 24:47

Teekine tule mar e taet kwaket ikar ki teekine Pap Tummat tule mar kwake iskuti malat ka eliet-ikar ki, Cristo nukki sunmakke wilup ye, pela yar pait pait nanait se ye, kepe Jerusalén nek kwepur ki kuto ye.

Colosenses 3:2

Immar nip nek kinet kinpi pe pinsa mar ye, nap nek kinet immar kin sur ye.

Efesios 5:11

Mer e mar neik sichit ki immar kwen nue sati sur malat pa ip sa ye, ar a mar neik meekwat se pe ono ye.

1 Juan 2:15, 16

Mer nap neik nait pe sapku mar ye, teekine immar nap nekki puik malat ye. Ar tule warkwen nap neik nait sapkutiile, Pap Tummat, Papa, sap sur ye; ar pela immar nap neik ukketi Pap Tummat ki tani sur ye, unnila nap neik nait ukket pi ye. We

nap neik immar iskana pina soket, ipya ki immar napir taikle malat pina soket, immar nikkale na san otummoket, pela we mar nap nekki tani ye.

Tito 2:11, 12

Ar Pap Tummat E sapkuet an mar se nue oyos ye, a pela tule mar kwake ulup ki pentaikleket se noni ye; we sapkuet an mar oturtaik ye pela ip iskana teekine we nap neik nait immar pina soket miet ye teekine we nap nekki purpa nuet pinsaet nikka teekine purpa innikkikwat teekine Pap Tummat pi nue sapkuti kuet ye.

Patto pe mar wis ye Jesucristo nuet ye, pe wisi wilup mar par ye we pela immar nuekan sa malatti Pap Tummat mimmikan ku ye. — 1 Juan 2:29

2 Corintios 5:17

Teki sokku, tule warkwen Cristo ki nakus tipe, we a tule, tule kwappit ka ku ye; immar serkan per miles ye, teekine pela immar pinikanpi sun ye.

1 Juan 5:18

An mar wis ye we Pap Tummat e Pap ka na nikka kuti malat iskuet ki nanati sur ye; ar Pap Tummat Machi Na etarpe ye, teekine nia keik epu ye.

San Juan 3:3

Jesús apin soikte ye: Nappirra ye, An pe ka soik ye, ar tule warkwen kannar kwalule sulile, keik Pap Tummat neik tirpir kanikkitti keik taik ye.

1 Pedro 1:23

Ar pe mar kannar kwalules ye, pap kan nap nekki ye purkwe malat ikar kin sur ye, ar Pap Tummat kaya purpa tula mait teekine sate kuat ye.

Attursaeti unnila attursaeka, iplokeka teekine immar osulokcka tani ta ye; Anti noni kua, purpa nuet ukke kar ye, ati a mar purpa nuet unnikuar nikkue kar ye. — San Juan 10:10

ISKUET SE PURKWALE — CRISTO KI TURKUSA 29

Cristo pali Pap Tummat tula pe imaiksa mar ye, iskuet ki ampa pe purkwar kuti un ye. . . .

Cristo pali Pap Tummat an mar oturkus mo ye teekine Cristo Jesús pa nip nekki siket an mar imas ye. — Efesios 2:1 teekine 6

Colosenses 3:1

Teki sokku, pe mar Cristo pa kannar turkus sokku, nip nek kinet immar pi pe pina soik mar ye, pia Cristo Pap Tummat arkan napirit sik si ye.

1 Pedro 2:24

Na tukkin Cristo E san ki an mar iskuet nakkrus ki sesa kus ye, ati an mar iskuet se purkwisa yop kue kar ye teekine san purpa

innikki tula kuti kue kar ye. Cristo naikpi kusat kine ati an mar a ki nukue kalan ye.

Teekine tule mar Cristo kat ka kus malatti, tule immar pina soik malat teekine pela isku malat pina soketi patto pela nakkrus ki pioiksa ye. — Gálatas 5:24

Romanos 6:2 teekine 11

¡Ar teki sur ye! An mar iskuet sik purkwis patto kuti mar ye; ¿iki an mar kannar iskuti kuti par sunno ye? . . . Teki sokku a kii pe ku mar mo ye, iskuet sik purkwisa teekine Pap Tummat ka tula kuti ye, Cristo Jesús ki E po akkanni kuti an mar Tule Tummat Pirrikinet kin ye.

San Juan 3:14, 15

Iki Moisés neka tule sulit kan pa naikpe onakkwis kus ye, a yopi Tule Machi onakkwileker kep moko ye. Ati toa tule ulup ki keke penkuet E ki nikkus tipe keik yokkule ye, ar purpa keik perkueti nikkuleko ye.

San Juan 3:36

Toa tule ulup ki E Machi ki keke penkueti nik tipe ye, a tule purpa keik perkuet nik ye; ar toa tule E Machi pa ip sa sur tipe ye, a tule purpa nuet werkuet takko sur ye, unnila Pap Tummat nue istar takket ikar e ki mai sun ye.

Romanos 6:23

Ar iskuet e pennuikleketi unnila purkwet ye, ar Pap Tummat ki napir pinsa ukketi purpa keik perkuet ye, Jesucristo an mar Tule Tummat Pirrikinet kin ye.

San Juan 5:24

Nappirra An pe mar ka soik ye: Tule warkwen An kaya purpa ittoeti teekine Tule Warkwen An parmialit ki keke ulup ki penkuet nik tipe ye, a tule purpa keik perkuet nik ye; teekine a tule e san purpa oturtaikleket se oarmakko sur ye, ar unnila kwaikles kus ye purkwar mai purpa nuet tulat se ye.

ULUP KI KWAKE PENTAIKLEKET NUE WISI 31

Teeki E machimala ka kusat nue oyoke kar ye, Pap Tummat E Machi Kwake Purpa Nuet pe mar kwake se parmis ye; teekine Purpa Nuet kor na ye: ;An pap ye!
— Gálatas 4:6

San Juan 14:21

Tule An ikar kan mekijat wisit teekine e pa ip saeti, a tule nue An sap ye. Teekine tule An sapeti, An Pap se sapkuleko ye, teekine a tule An sapkuo ye teekine An Papa se Anna tukkin oyoko ye.

1 Juan 3:18, 19

An mimmikan ye, an mar sapkueti we unnila kaya kinpi soikleke wilup sur ye; ar sapkuet

nappirrakwati immar nuet an mar sa malat maik taikleket kin ye. Teki we kii an mar nue wis mar ye we an mar ikar nappirrakwat palit ye, teekine Pap Tummat asapin kwen akkar suli an itto malo ye.

Romanos 8:16

We a Purpa Nuet teekine an mar purpa E pokwa na parsoik mar ye an Pap Tummat mimmikan ye.

1 Juan 4:13

We kii an mar nue wis ye, we Pap Tummat an mar E ki ma ye teekine Pap Tummat an mar ki ma ye E Kwake Purpa Nuet an mar ka uiksa kus ye.

32 CRISTO ULUPKI NAILE WELIKWALET UKKE

San Juan 17:13

Ar emiti An Pe se na ye; we immar nap nekki ampa An kutiit kine An sunmaik ye, ati e mar na tukkin An napir ittoeti unni nikka kue kalan ye.

Romanos 14:17

Ar Pap Tumat neik tirpir ikar kanikkitti we unnila mas kunnet pi sur ye teekine kopet pi sur ye, ar unnila purpa innikkikwat ye kwake pokitik saet teekine werkuleket ye, Pap Tumat Kwake Purpa Nuet kin ye.

Gálatas 2:20

An purkwis ye, Cristo pa pioikles ye; ar a ular ani tula kuti sur ye; ar Cristo tula an ki

ma ye. Teekine we san ki an san purpa tula kutiitti, an Pap Tumat E Machi kwake ulup ki pensulit ki an tula kuti ye, Tule an sape kusat teekine an ka purkwet ka Na san uiksat ye.

San Juan 15:11

We ki An pe mar ka sunmaik ye. ati pe werkueti unnitti pa kuoette ye.

1 Pedro 1:8

Ampa Jesucristo pe taik sur malan inikwele, pe nue sap mar ye; emi pe mar ampa yo pe taik mar inikwele, pe pensur mar ye, pe werku mar sun ye, tummat werkuet kin ye, werkuleket keik soikleket ye.

CRISTO SOKET PA PAETI NUE IMAIKLEKETI 33

Romanos 6:16

Ar pe wis mar ye toa tule neik ipet ka na pe maileti kuele, a tule soket pa pe ip sati ye, teekine pe a ka maileti ye teekine e pa pe immar saet ma ye. Teki sokku iskuet soket pa pe ip samalale, neik ipet yopi, purkwet pe mar ka uik ye, ar Pap Tummat pa pe ip samalar ti purpa innikki-kwat pe mar nikku ye.

2 Tesalonicenses 1:7-9

Teekine pe mar naikpi ittoti malat ka opunnoet uik ye, iki an mar ka uik mar mo ye, Tule Tummat Pirrikinet Jesús E ipa kan nip nekki tani taikle takoet

se ye, E anker kantik malat pa so kwapunyet aparki tanikko ku ye. Tule mar Pap Tummat akku taikti malat teekine tule mar an mar Tule Tummat Pirrikinet Jesucristo kaya nuet kwake ulup ki pentaikleket pa immar imas sur malat oturtakko ye. A mar oturtaiklesi teki na sate kuo ye, Tule Tummat Pirrikinet ki tikka sur pankuo ye teekine E kanku kaet teekine E kankuet.

Romanos 2:13

Ar Moisés ikar nikka ikar mekikat unnila itto malatti Pap Tummat apin kao sur ye, ar Moisés ikar nikka ikar mekikat pa immar sa malat pi ye.

34 CRISTO PARSOKETI NUE IMAIKLEKETI

Filipenses 2:11

Ati tule mar pela maik takke teekine soik ye we Jesucristo Tule Tummat Pirrikinet ye, Pap Tummat Papa ka ku mait nuik otummoe kar ye.

San Mateo 10:32, 33

Toa tule, tule mar ka kaya ki An parsoik tipe ye, a tule nip nekki An Papa Tummat asapin An parsok kwichi kuo ye. Ar toa tule, tule mar asapin An osulo tipe ye, a tule An Pap Tummat nip mait asapin a tule An osulo kwichi ku moko ye.

Ar pe kaya ki Jesús Tule Tummat Pirrikinet maik pe taik mar ye, teekine pe kwake kine Pap

Tummat Jesús tule purkwis malat aparki neik urpa kannar oturkus ye pe pensur malale, pe ulup ki pentaikleko ye. Ar kwake ki tule mar ulup ki pensulile Pap Tummat apin ka ye, teekine kaya ki Jesucristo maik ittokele ati Pap Tummat ulup ki pentakke kar ye. — Romanos 10:9, 10

San Lucas 9:26

Ar toa tule An anar teekine An kaya purpa anar pinke ittos tipe ye, yooetse Tule Machi a ipa ki errey yop An Pap Tummat a tule ki pinkek ku moko ye, E Pap kankuet kaet pa teekine E anker mar kankuet kaet pa An tanikkite ye.

Efesios 6:11

Pela Pap Tummat E kankuet purpalet ukket ki pe tukku mar ye, ati nia mar pe yartaikti malat apin kantik kwiskue kar ye.

1 Pedro 5:8

Attaik ye, kuakwale kuti sa ye; ar sappur achu tummati yopi nia pe epilis uurmaikti ye, tule warkwen toepi kuti ye.

San Mateo 4:1 teekine 10, 11

Teki Jesús neka tule sulit kan pa Purpa Nuet pa niles kus ye, nia se wilup taikleke kar ye. . . . Teeki Jesús e ka soik ye: Nia saikla ye, pe na ye, ar Pap Tummat Karta ki narmaikle kar ye: Pe Tule Tummat Pirrikinet pe

Pap Tummat kwake ki pe ulup ki E se pe pinsao ye, teekine a Tule pi unnila pe E ka maileko ye. Teeki nia mette sun ye; teekine A ki anker mar taiklear ye, teekine pentaik noni mar ye.

Kus Malatti 26:18

Pe mar se An pe parmi ye ati a mar ipya arkae kar ye, ati neik meekwat se opirre kar ye, ati Nia Saikla kankuet urpa mer par kuti kue kar ye unnila Pap Tummat kankuet urpar pi ye; ati kwake ulup ki mer An penkue kar ye teekine e kwake iskuet elileke kar ye teekine Pap nuskana pa nip nekki immar nuet ipkue kar ye.

2 Tesalonicenses 2:8

Teeki tule istarat taikle tako ye, teekine Tule Tummat Pirrikinet Jesús E kaya purwa ki iploko ye, teekine E na tanikkoet kanku kaet ki osuloko ye.

Santiago 4:7, 8

Teki sokku Pap Tummat ka na pe san uik mar ye. Nia apin pe kantikkit pa kwisku ye, teekine nia pe mar ki pankut malo ye. Pap walikka pe taik mar ye, teekine Pap Tummat pe mar walikka ku mar moko ye. . . .

Romanos 8:35 teekine 37

¿Toa tule Cristo sapet ki an opan malo sun ye? ¿Naikpi itto-

leket soke ye. immar keker ittoleket soke ye, solekar ti kuet soke ye, ukko meset soke ye, immar satte kuti kuet soke ye, poni aparki kuti kuet soke ye, teekine purkwet soke ye? . . . Ar pela a immar ki an mar pur pule piriki opin mar ye, Tule warkwen an mar sap kusat kin ye.

Hebreos 2:14

Nuskana na e kwenat kan pi kuele, we na san kwenna ki teekine ape na mesa ku mar ye; Jesús tee yopi san kine teekine tule ikar ki ku noni mo ye, ati purkwe nai kue kar ye teekine nia purkwet piriki kanku nikka kutiit osuloe kar ye.

SAPKUETI, E SAPPIN SUNNAT KUET WILUP TAKKE 37

Sunna tule mar kwapin akkar akkar ki an sunmaik tipe ye teekine anker mar kwapin sunmakket kin tipe ye, ar an ulup ki sapkuet sulile, an esnun yop oimaikti ye teekine pormo mattar kana na apin apin sarsole nai yop an ku ye. — 1 Corintios 13:1

San Juan 13:35

Ar na muchup muchup sapku malale, pela neik tirpir nait maik takko ye we An sappin kan ye.

Gálatas 5:22, 23

Ar Pap Tummat Kwake Purpa Nuet e ta malat we ki ye: sapkuet ye, welikwar ittoet ye, kwake pokitik taet ye, pasur sunna ip ittaket ye, napir taet

ye, nuet e mar sik taet ye, keik e mar yartakket ye, immar per e nuet pi taet ye teekine na nue san purpa parkaet ye.

An mar san purkwet ki nas mar ye purpa tulat se ye, teekine we an wis mar ye ar an mar na kwenat kan nue sapet ye. Ar toa tule e kwenat sap sulile, purkwet ki kuti ye. — 1 Juan 3:14

San Juan 21:16

Ir pokwat ki kannar Jesús e se ekicha par ye: Simón, Jonás machi ye, ¿pe An sape? Pedro e ka soikte ye: Kwentin ye, Tule Tummat Pirrikinet, Pe wis ye, an Pe sap ye. E ka soikte ye: An sipat wawa nue akkwe ye.

38 JESUCRISTO NEIK URPA MAI KANNAR NOSAT

2 Corintios 4:14

We an wis mar ye, Pap Tummat, Jesús neik urpa mai kannar turkus kusatti, kannar Pap Tummat Jesús pa an mar oturku mar moko ye, teekine Jesús pa E asapin an mar okwis noni malo ye.

Kus Malatti 10:39-41

Teki sokku pela judío mar yar ki teekine Jerusalén nek kwepur ki teki neik imaiksatti an mar pela nue taiksa malat tule ye. A kin malat nakkrus ki pannumakkar iplos mar ye. Ar Pap Tummat ipa pa ki kannar a Tule otulos par ye, oyoleti kus ye an mar se ye. Pela tule

mar se oyoles sur ye, unnila an mar se ye, Pap Tummat nue nuik imaiksa malat pi ye. An mar ti Cristo kannar turkusat sorpali nue E pa kopsa teekine mas kucha kus mar ye.

Romanos 4:25

A Tule an mar iskusat ka purkwet se uikles kus ye, teekine kannar turkus ye ati Pap Tummat an mar apin kae kar ye.

San Marcos 16:9

Kep ittaket ipa kwen kine wakkutarra Jesús nos kus ye. María Magdalena se Jesús Na san makaros kus ye, nia mar walakuikle e ki onolesat ome ye.

NEIK URPA MAI KANNAR NOOETI, AN MAR WERKUET TUMMAT TANIKKITTI

39

San Juan 5:25 teekine 28, 29

Nappirra ye An pe mar ka soik ye, wachi tani ye, ar patto na ye, ar purkwis malatti Pap Tummat Machi E kaya purpa ittoko ye; teekine E pa ip sa malat tula ku malo ye. . . . We ikar mer kekker pe itto ye, ar pelakwape tule mar neik uan ki maitti E kaya purpa ittokoet e wachi tani ye, teekine nota malo ye. E mar nuet nanas malatti, purpa nuet kannar turkuet se kannar notako ye; ar e mar yootte nanas malatti, purpa kannar turkus kua san oturtaikleket se ye.

¿Ar pe wichur mala an mar pela Jesucristo ki Pap Tummat ikar ti ki oikles malat, Cristo E po akkaeka E purkwisat ikar ki Pap Tummat ikar ti ki an mar oikles kus ye? Teki sokku an mar E pa purkwis tikles sun ye, Pap ikar ti ki oikleket ikar kin ye teekine E pa purkwis mar sun ye ati kannar turkuo kua teekine purpa pini nikka kue kar ye, iki Cristo purkwis malat aparki turkus, Pap Tummat E kankuet kaet kin ye. Ar an mar purkwet ki Cristo E po akka nikkile, te yopi an mar E pa akkani turku moko ye. — Romanos 6:3-5

San Lucas 1:74, 75

Ati an mar ka ikar ukke kar ye, we an mar istar malat ki an pentaikles kuti malat ye, top suli E mai ka kue kalan ye, An mar kwake purpa nuet ikar kine teekine Pap Tummat ikar nappirra-kwat pali Pap Tummat asapin kuti kue kar ye, teki an mar ipa kan perkuet se ye.

1 Pedro 1:2

A tule mar Pap Tummat, Papa na itu epinsaet mait pa nuik imas Pap Tummat Kwake Purpa Nuet ki kusat ye patsik pe mar imaiksa malat ye, ati pe mar E pa ip sae kar ye teekine Jesu-cristo ape ki pe mar nutaikleke

kar ye. Pittikki Pap Tummat napir tule mar ki pinsaeti teekine kwake ulup ki pokitikkit pe mar ka merkuten katin ye.

2 Corintios 7:1

Teki sokku, kwenat kan sapet ye, we Pap Tummat immar ukko soiklesatte an nik mar ye. A ular pela an mar iso malat ki pankue wilup mar ye, iki san kin tipe, ar iki purpa kin tipe ye; teekine Pap Tummat topet ki an mar pelakwaple E ka uik mar sun ye.

1 Pedro 1:15

Ar teki sur ye, kwake swilitik pe kuti sa mar ye, ar Pap Tummat pe mar se kochatti, we Tule kwake swilitikkit ye.

Te yopi Jesús nek kwepur tikkarpa naikpi kus purkwis mo ye, ati tule mar E ape ki ulup ki nutakke kar ye. — Hebreos 13:12

Ar an mar kwake isku nait na parsoik malale, an nue wis mar ye Pap Tummat ikar nappirra-kwat sao ye; kwake ki isku nait ikar napiroko ye teekine pela kwake ki isku malat an mar ka eli ye. — 1 Juan 1:9

San Mateo 3:11

An Pap Tummat ikar ti ki oikleket ikar an pe imaik mar ye, pe kwake ki iskusat ka wile ittoket kar ye; ar an sorpa Tule warkwen tanikkitti an pa pur tumma ye, an ipkwen sur na

itto sokku E nak ukka pela keik an se ye; a Tule Pap Tummat Kwake Purpa Nuet ki pe oko ye, teekine so ki pe oik palo ye.

Efesios 1:4

Ampa yo nap neik tirpir nait pinnileke un Pap Tummat soket pa Cristo ki an mar sus ye, ati an mar patsik kus kwake purpa nueti nikka teekine iskuet suli yop asapin kwichi kue kar ye.

Hebreos 12:14

Pela tule mar pa kwake ulup ki pokitikkit ki kuti sa ye, teekine san purpa swilitikkit kuti sa ye; ar ulup ki kwake swilitikkit sulile, tule warkwensaar keik Tule Tummat Pirrikinet taik ye.

San Lucas 11:13

Ar teki sokku ulup ki pe iskuti malan inikwele, pe nuskana ka immar nuekan ukket pe nue wis mar ye, jipi yopi pur pule pe Pap Tummat nip maitti Kwake Purpa Nueti E se ekis malat ka ukko sun ye!

Kus Malatti 1:8

Ar Pap Tummat Kwake Purpa Nuet pe mar ki aikte nonikkile, a ki pe kankut malo ye pe apin kas malar ye . . .

Ar pe mar purpa nap kinet ka kuti sur ye, ar Pap Tummat Kwake Purpa Nuet kar ye, emiti patto Pap Tummat Kwake Purpa Nuet pe mar ki ma ye. Tule

warkwen Cristo Kwake Purpa Nuet nik sulile, a tule Cristo kat sur ye. — Romanos 8:9

Kus Malatti 13:52

Ar Pap Tummat ulup ki pensur malat per nue welikwar itto puik mar ye teekine Pap Tummat Kwake Purpa Nuet e ki nue upos puik mar ye.

Kus Malatti 4:31

Ar Pap se kocha mar kua, e mar pular neik pukk watti kiklimaiksa ye; teekine pela puik malat ki Pap Tummat Kwake Purpa Nueti e ki upo noni mar ye, teekine kantik top sulit pa Pap Tummat kaya purpa par soiksa mar ye.

PAP TUMMAT PA NANAIT KA SOIKLES KUSAT NUETI 43

San Mateo 28:20

. . . teekine An pe mar pa kuti kuo ye, pirka mar perkuet se ye. Pe itto ku mar ye.

Purpar Oyolesatti 21:4

Pap Tummat a mar ka ipya nis otinnoko ye, teekine purkwet perkuo ye, teekine poeti, teekine kwake wile ittoketi, teekine naikpi ittoketi perkuo ye; ar pela itu immar kus malat per nas ye.

1 Pedro 4:12, 13

Kwenat kan sapet ye, ikar pulekan pe wilup takket pe mar ki tani sokele mer keik pe immar kwapitti yop itto mar ye. Ar pur teki sur ye, pur Cristo pa

pe naikpi ittoet pa werku ye, ati pe werku kwichi kue kar mokan ye teekine pe welikwar ittoe kar ye E kanku kaet yooetse tanikkir ye.

San Mateo 6:33

Ar Pap Tummat E soket pa ikar kan se mait inse pe ami ye teekine E ikar nappirrakwat ye, teekine pela we immar kep pe ka merku ma merku ma kuto ye.

San Marcos 9:23

Jesús e ka soikte ye: Sunna na pe kue ittokele perkwappa sun immar ku ye, tule ulup ki Pap Tummat keik penku malat kar ye.

44 TULE WILUP TAIKLE MALAT KA SOIKLESAT

Hebreos 2:18

Ar E Na tukkin naikpi kus ye teekine E wilup taikles kus par sokku, emiti sunna tule mar wilup taikleti malat pentaik par sun ye.

Romanos 16:20

Teeki Pap Tummat kwake pokitik saeti emmiskwa pe naik urpa Nia Saikla osarwo ye. Pitikki an mar Tule Tummat Pirrikinet Jesucristo napir an mar ki pinsaet pe par pi kuti kus tipe ye.

1 Corintios 10:13

Wilup taikleketi pe ka naku ma kua, we patto pela tule mar ittosat pi ye. Ar pe mar ti Pap Tummat ki sun attacko ye, ar

wilup taikleketi pe ki nue opin sao sur ye. Ar teki sur ye, ar wilup taikleket tanikkile, Pap Tummat pe ka wakkinet ikar ekao ye, teekine pe mar kep apin kanna kwiskuo ye.

Romanos 8:28

An mar wis ye Pap Tummat pela immar E sapku malat ka nuet kueka immar imaik ye, pela tule mar E ikar soket pa na E se kol-les malat ye.

2 Corintios 4:17

We nap nekki sikkwas naikpi ittotiitti, unnila ukkialet ye, teekine a immar pur pule kantik kankuet kaoet keik perkuet pur tumba an mar ka kutap malo ye.

ISKUET PIRKI OPIN MALAT KA SOIKLESAT 45

Purpar Oyolesatti 3:5

Tule mar kantikkitt pa iskuet pirki nakkwis malat mola sippu yo malo ye, teekine e nuik mar karta purpa nikkat ki nait An elio sur ye, An Pap asapin teekine E anker mar wakap pakkar makkar An soko ye we An kat sunnat ku mar ye.

Purpar Oyolesatti 3:12

Tule mar ip iskana pirki opicha malatti, An Pap Tummat ittaket nekki immar tumma kan neik parka malat yop An sao ye, teekine a nekki par no sur ye; An Pap Tummat nuka An e ki narmakko ye teekine An Pap Tummat nek kwepur nuik ye,

Jerusalén pini An Pap Tummat nip nekki tanikkoet ye; teekine a mar ki An nuik pini An narmakko ye.

Purpar Oyolesatti 3:21

Tule mar immar isku malat pirki nakkwis malat ka An pa olo kana ki siket An sao ye, iki An immar isku malat pirki An nakkwis mo ye, emiti iki An Pap pa olo kana ki An siki tap ye.

Purpar Oyolesatti 21:7

Toa tule pela ip iskana pirki nakkwis malat ka we immar e kat ka kuo ye; teekine a mar Pap Tummat ka An kuo ye teekine a tule mar An mimmi mar ka kuo ye.

46 AN MAR KA OME MI MALAT KA PAP SUNMAKKE

San Mateo 5:32

Ar An pe mar ka soik ye, we ome mettet ikar unnila we ki ma ye, ome tikkarpa neik sichit ki yolesale kep mel-leko ye, ar sulirti ome tikkarpa yoleket ka imaik sun ye; teekine toa tule ome mel-les kusatti nikku tipe ye, a tule neik sichit ki tikkarpa ikar suli yoleti ku ye.

Romanos 7:2, 3

Teki sokku ome sui nikka kutiile, e sui tula kutiile e ki na attinale kuti ye; ar sui purkwisarti, ikar nikka ikar mekijat e ki pankus warkwen kuti ye. Teki sokku e sui ampa tula kutir ma-

cherret pait nikkuele, a ome ikar suli pa sui tikkarpa yoleti ye; ar e sui purkwisarti, ikar nikka ikar mekijat ki pankus warkwen kuti sun ye, teekine sui pait nikku sun ye sui tikkarpa ikar suli yoleti keik par ku ye.

1 Corintios 7:10, 11

Ar apirkin nik malat ka an nue ikar soik ye. Ani an soik sur ye, ar Tule Tummat Pirrikinet soik ye: Ome mel-le na e sui metto ye. Ar ome sui ki pankus tipe ye, ome sui suli kuti sa sun ye, ar sulirti e sui se kannar mo par sun ye. Teekine sui mo mer e ome metto ye.

San Juan 14:3

Teekine An naonet sorpali teekine pe ka neik kuar sisale, An kannar pe niteka noni palo ye, ati pia An meko kua a ki pe mar meke kar mo ye.

Purpar Oyolesatti 3:11

Emmiskwa An nonikko ye. Immar na pe nikka kutiit ki alamaik na kuti sa ye, ati tule warkwensar pe annik pe pennuikleket mer ekwane kar ye.

San Marcos 8:38

Ar toa tule An anar teekine An kaya purpa anar pinke ittos tipe ye, tule Pap Tummat ikar penkuti teekine kwake ki iskuti asapin pinke itto tipe ye, yooetse

Tule Machi a tule ki pinkek ku moko ye, E kankuet wilup kaet pa, teekine E Pap wilup kaet pa, teekine anker mar kwake nuekan pa tanikko ku ye.

San Mateo 24:30

Teekine Tule Machi nip nek kinet E wilup kan taikletako ye; tekiit kine pela akkar akkar tula nap nekki ampik kusat po malo ye, teekine Tule Machi mokir impapa E kantikkitt pa E wilup kan kaet pa tani taik ta malo ye.

Santiago 5:8

Pe mar mo immar pasur itto ta mar ye, teekine mer kwake ki kal-lakku ye, ar Tule Tummat Pirrikinet tanikkitt nue mos ye.

1 Juan 3:2

Kwenat kan sapet ye, patta an mar Pap Tummat mimmikan ye; ar emiti ampa akku ittole ye yooetse iki an kutap malo tipe ye. Ar we ki an nue wis mar ye we Jesucristo taikle tanikkoet se A ki an ku mar moko ye, ar an mar A Tule E taikleke ki an taik malo ye.

Purpar Oyolesatti 16:15

Pe taik ye, tule immar attur-saet yopi An tanikko ye. Tule kwen attaik ma taeti teekine mor na kuakwar urpeti, we tule welikwalet ye, ar ukkawkale aparmaikti teekine e mar se pinkek ku kwichi kuo sulitte ye.

San Lucas 12:40

Pe mar teki sokku kuakwar kuti ku mar mo ye, ar Tule Machi wachi tanikkoet pe wichur mar ye.

Kus Malatti 1:11

Teeki a tule mar soikte mar ye: Pe mar Galilea torkan ye, ¿ipi ka nipa pe attak kwis mar ye? Jesús pe mar ki nip neik se sulesatti, nip neik se nate pe taiksatti, a Jesús kannar a ki nap neik se noni palo ye.

San Lucas 21:27

Teekine Tule Machi mokir impapa E kantikkitt pa teekine E kantik kankuet teekine E kaet pa tani taik ta malo ye.

PAP TUMMAT KAYA PURPA

Nip neka teekine nap neka sur kuo ye, ar An kaya purpa mar ti keke sur ku ye.

—San Lucas 21:33

Jesús e mar apin soikte ye: Pe noar ittoti mar ye, ar pe akku sunna Pap Tummat Karta narmakkalet ittokette ye teekine Pap Tummat kankuet ye.

--San Mateo 22:29

Ar Pap Tummat kaya purpa par-soik malat e pinsaet ki na warkwen sunmaiksa sur mar ye. Ar teki sur ye, we mar Pap Tummat ka patsik kus mar sokku, Pap Tummat Kwake Purpa nisat pali Pap Tummat pa sun-

maiksa mar ye. —2 Pedro 1:21

Pela Pap Tummat Karta narmakkaleti we Pap Tummat E kankuet soket pa narmaikles ye teekine tule oturtakket ikar nuet e ki ma ye, teekine tule ka appor soket ye, tule napir unaet ikar ye, teekine purpa innikkikwat ki tule oturtaik ye. — 2 Timoteo 3:16

We Purpa Nuet purpa ukket ye; ar san ti pinsalet ye. We kaya purpa An pe mar ka sunmaiksa kus malatti we purpa nappirrakwat ye teekine purpa ukket ye.

—San Juan 6:63

Published in numerous languages by World Missionary Press as God supplies funds in answer to prayer. If you would like more copies for careful distribution, write in English to:

World Missionary Press, Inc.
P.O. Box 120
New Paris, IN 46553-0120 USA